



Győri Ítéltábla

Mf.V.30.068/2020/7.

A Győri Ítéltábla a Dr. Oláh Ügyvédi Irodája (eljáró ügyvéd: dr. Molnár Piroska ügyvéd) által képviselt felperesnek Fábryné dr. Takács Tímea jogtanácsos által képviselt alperes ellen írásbeli figyelmeztetés hatályon kívül helyezése iránt indított perében a Veszprémi Törvényszék 2020. szeptember 17. napján kelt 24. M. 70.033/2020/10/ II. ítéletével szemben az alperes által 12. szám alatt előterjesztett fellebbezés folytán – tárgyaláson kívül – meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg a felperesnek 41.275 (negyvenegyezer-kétszázhetvenöt) Ft másodfokú perköltséget.

A le nem rótt fellebbezési illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A felperes közalkalmazottként áll jogviszonyban az alperessel megyei mentésvezető munkakörben a Regionális Mentőszervezetének Mentőállomásán. Az alperes a mentésirányítási tevékenységre 2019. augusztusában új főigazgatói utasítást adott ki. A felperes az "OMSZ dolgozók" zárt facebook csoportban 2019. augusztus 29.-én vitaindító bejegyzést jelentetett meg a mentésirányítást szabályozó főigazgatói utasítás kapcsán: „Tisztelt Bajtársak! A következő problémákra szeretnék véleményt kérni. Azért nem válaszolt, mert a szakmai vezetéstől csak azt kapnám, amit eddig. „Csak, mert azt mondtam!” A legújabb Főig. utasításról van szó...”.

[2] Az alperes a 2019. szeptember 16-i munkáltatói intézkedésében írásbeli figyelmeztetésben részesítette a felperest és felhívta arra, hogy a közalkalmazotti jogviszonyából eredő lényeges kötelezettségeit a jövőben maradéktalanul, az elvárható legnagyobb gondossággal tartsa be és tartózkodjon minden olyan magatartástól, mellyel bármilyen kötelezettségszegést valósít meg. Megállapította az alperes, hogy a felperes bejegyzése hosszú kommentelést indított el a zárt csoportban és széleskörű nyilvánosságot kapott az OMSZ dolgozók körében. Az alperes a Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.) 6. § (2) bekezdésére, az 52. § (1) bekezdésére és a 8. § (1) és (2) bekezdésére

hivatkozással kifejtette, hogy a bejegyzésben foglaltak nem felelnek meg a valóságnak, az alkalmas az OMSZ jó hírnevének, jogos gazdasági érdekének megsértésére. A felperes köteles nemcsak munkaidőben, hanem munkaidőn kívül is minden olyan magatartástól és megnyilvánulástól tartózkodni, amely alkalmas az OMSZ jó hírnevének megsértésére. Kitért arra is, hogy a mentőszolgálat széles társadalmi nyilvánosság előtt teljesíti feladatát, ezáltal kiemelten fontos jogi érdeke az, hogy jó hírnevét, jogos gazdasági és szervezeti hírnevét a munkavállalói bármilyen csatornán folytatott kommunikációban tiszteletben tartsák. Még munkaidőn kívül sem megengedett olyan magatartás tanúsítása, amelyben a felperes a munkáltatójára, az ott folyó szakmai munkára, valamint annak működésére valótlán állításokat tesz.

[3] A felperes keresetében az írásbeli figyelmeztetés hatályon kívül helyezését kérte. A munkáltató intézkedését amiatt tartotta megalapozatlannak, mert az valótlán tényeket rögzít és a felperes jogsértő magatartást nem tanúsított. A zárt facebook csoportban a kiadott főigazgatói utasítással kapcsolatban vitaindító bejegyzést és nem állítást tett. A munkaidején kívül olyan magatartást nem tanúsított, amely a munkáltató jó hírnevét, jogos gazdasági érdekét közvetlenül és ténylegesen fenyegetné. Valótlán állítást azért nem tett, mert a munkáltató általános gyakorlata, hogy a szolgálati panaszokra 60-90 nap elteltével sem ad választ. A szakmai problémák megvitatására a fórumok csak elméletben léteznek. Egy szakmai munkaértekezleten két és fél éve hangzott el az a mondat válaszként, amelyet a facebook bejegyzésben szerepeltetett "csak, mert azt mondtam ! "

[4] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Védekezésében kifejtette, hogy az írásbeli figyelmeztetés alapjául szolgáló bejegyzésnek helyt adó facebook csoport 3498 taggal működik, valamennyi tag az alperes dolgozója. A felperes megyei mentésvezető, megyében vezető beosztású dolgozó, így megnyilvánulásai véleményformáló hatásúak. Amennyiben a bejegyzésével a felperes arra utal, hogy a felső vezetésről nem kap választ és a főigazgatói utasításban foglaltak szakmailag nem megalapozottak, az demoralizáló hatású. A bejegyzés az alperes felső vezetésével kapcsolatban kritikai véleményt fogalmaz meg. A "csak, mert azt mondtam !" kitétel azt sugallja, mintha az alperes felső vezetése autoriter módon, a szakmaiságot mellőzve hozna döntéseket. Álláspontja szerint a szolgálati út betartása mellett van helye szakmai vélemény megfogalmazásának, illetve a főigazgatói fogadóórán. Csatolta a közösségi média használatával kapcsolatos belső szabályokról szóló 3/2012.(01.16.) számú főigazgatói utasítását, amely a mentőszolgálat valamennyi dolgozójára kiterjedő hatállyal írja elő a közösségi oldalakon közzétett információkra, véleményekre vonatkozó alapvető szabályokat. Hivatkozott azok egyes szabályaira, amelyek alátámasztják az írásbeli figyelmeztetését. Kiemelte a 14/2017.(VI.30.) AB határozat egyes megállapításait, így azt, hogy a munkavállaló közéleti véleménye a munkáltató értékalapú meggyőződésével nyíltan nem helyezkedhet szembe.

[5] Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével a 2019. szeptember 16. napján kelt írásbeli figyelmeztetést hatályon kívül helyezte. Megállapította, hogy a kereseti illetéket az állam viseli, illetve kötelezte az alperest a felperes perköltsége megfizetésére. Határozata indokolásában a törvényszék abból indult ki, hogy az Mt. 8. § (1)-(2) bekezdése védelemben részesíti a munkáltató jogos gazdasági érdekeit, melynek veszélyeztetésével járó magatartástól a munkavállaló a munkaviszonyban- illetve a munkaidőn túl is köteles tartózkodni. Hivatkozott a bíróság az 56/1994. (XI.10.) AB határozat megállapításaira, melyből következően a munkaidőn kívüli magatartás csak akkor korlátozható, ha az

közvetlenül és ténylegesen alkalmas a munkáltató jó hírnevének, jogos gazdasági érdekének vagy a munkaviszony céljának veszélyeztetésére. A véleménynyilvánításhoz való jog korlátait is tartalmazza az Mt. (8. § (3) bekezdése), és a korlátozásnak csak az Mt. 9. § (2) bekezdésében meghatározott szükségességi- arányossági mérce alapján van helye.

[6] Annak mérlegelésénél, hogy a konkrét esetben a felperes közösségi oldalon megtett véleménynyilvánítása korlátozható volt-e az írásbeli figyelmeztetéssel, a bíróság egyrészt arra volt figyelemmel, hogy a felperes zárt és olyan facebook csoportban nyilvánított véleményt, amelynek az alperes munkavállalóin kívül más tagja nem volt. Úgy ítélte meg, hogy jogos gazdasági érdek veszélyeztetése csak a kívülállók tudomására hozott véleménnyel valósulhat meg. Másfelől az írásbeli figyelmeztetésben az alperes nem indokolta meg, hogy a vitás bejegyzésben hogyan valósult meg a munkáltató jó hírneve, jogos gazdasági és szervezeti érdekei súlyos sérelme, illetve veszélyeztetése. Harmadrészt úgy értékelte, hogy a bejegyzés megfogalmazásában és tartalmában nem volt alkalmas az alperes gazdasági-szervezeti érdekei, jó hírneve súlyos megsértésére, veszélyeztetésére. Abból a munkáltató értekeivel való nyílt szembehelyezkedés nem állapítható meg, az nem rombolta a munkáltató jó hírnevét, tekintélyét; súlyosan sértő, bántó megnyilvánulást nem tartalmazott. Kitért arra is a bíróság, hogy az Mt. 9. § (2) bekezdése alapján az alperes előzetes írásbeli tájékoztatást nem adott a véleménynyilvánítási jog korlátairól. Összességében a felperes csupán a véleménynyilvánítási jogával élve kért véleményt a főigazgatói utasításáról egy zárt facebook csoport tagjaitól.

[7] Az elsőfokú ítélet megváltoztatása, a kereset elutasítása és a felperes perköltségben marasztalása iránt az alperes terjesztett elő fellebbezést. A másodfokú bíróságtól a Pp. 369. § (3) bekezdése c) pontja alapján anyagi jogi felülbírálat gyakorlását kérte, a mérlegelésen alapuló tényállás (Pp. 279. § (1) bekezdése) eltérő megállapítása és abból fellebbezésének megfelelő jogkövetkeztetés levonása útján.

[8] Elsődlegesen kifogásolta, hogy a törvényszék az ítélete meghozatala során teljes egészében figyelmen kívül hagyta az ellenkérelméhez mellékelte, a közösségi média használatára vonatkozó alperesi 3/2012.(01.16.) főigazgatói utasításban foglaltakat. Az Mt. 9. § (2) bekezdése lehetőséget ad a munkavállaló személyiségi joga korlátozására, mely törvényi felhatalmazás alapján az alperes megalkotta a hivatkozott belső szabályzatát. Ezen utasítás végrehajtására a felperes az Mt. 52. § (1) bekezdése c) pontja alapján köteles volt. Másodsorban vitatta, hogy jelentősége lenne: a felperes a vitás bejegyzését zárt facebook csoportban tette közzé. A bírói gyakorlat szerint ugyanis a valótlan tényállításban megnyilvánuló jó hírnevet sértő magatartásnak nem tényállási eleme, hogy nagy nyilvánosság előtt történjen. Kiemelte, hogy a felperes a vitaindító facebook bejegyzését nem csak a vele azonos munkakörben dolgozó munkatársakkal kívánta megosztani, így szakmai vitát kezdeményezve, mivel a facebook csoportnak nemcsak a mentésirányítók a tagjai. Vitatta, hogy az "alperestől" származna a bejegyzésben szereplő, inkriminált megjegyzés ("csak, mert azt mondtam! "), ezt a perben a felperes sem bizonyította. A felperes sem jelölte meg azt a személyt, akit az idézett mondatrész származik. A "csak, mert azt mondtam !" megjegyzés túlmutat a facebook bejegyzésben szereplő főigazgatói utasítás szakmai megvitatásán és alkalmas lehetett arra, hogy a csoport tagjaiban kialakuljon egy olyan kép az alperesről, hogy autoriter módon jár el. Ez pedig alkalmas az Mt. 8. § (2) bekezdésében védett értékek megsértésére. Megismételte az ellenkérelmében már előadottakat, azt, hogy a felperes vezető jellegű beosztásban dolgozik, megnyilvánulásai véleményformáló hatással bírnak, annak sugallása, hogy a felső vezetéstől nem kap választ, demoralizáló hatású és bizonytalan

helyzetet teremthet a felperesnél dolgozó munkavállalókban. Mivel a felperes a kifogásolt főigazgatói utasítás szakmai megvitatását nem kezdeményezte egyéb fórumon (a szolgálati út útján, főigazgatói fogadóórán), megállapítható, hogy a bejegyzését negatív hangulatkeltésre kívánta felhasználni az alperessel szemben. Hivatkozott a 14/2017.(VI.30.) AB határozat egyes megállapításaira, így arra, hogy a véleménynyilvánítás oltalmát nem élvezi, ha a munkavállaló közéleti véleménye munkáltatója értékalapú meggyőződésével, elveivel nyíltan szembehelyezkedik.

[9] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és az alperes másodfokú perköltség viselésére kötelezését kérte. Megítélése szerint az elsőfokú bíróság az ügy eldöntéséhez szükséges tényállást helyesen, a Pp. 279. § (1) bekezdése sérelme nélkül állapította meg, és abból helytálló döntésre jutott. Álláspontja szerint az alperes a fellebbezésében zömében olyan körülmények mellőzésére hivatkozik, melyeket az elsőfokú eljárás során nem említett meg. Alapítványul hivatkozik az alperes arra, hogy az OMSZ dolgozók körében a felperes bejegyzése széles körű nyilvánosságot kapott. Az elsőfokú eljárásban erre az alperes nem hivatkozott és az írásbeli figyelmeztetés indokolása is a "széles körű társadalmi nyilvánosságot" tartalmazza, mint amelynek tudomására jutott a bejegyzés. Az elsőfokú eljárás során az alperes nem vitatta azt a tényállítást, hogy az "OMSZ dolgozók" zárt facebook csoportot azért hozták létre, hogy egymás munkáját szakmai tapasztalataik megosztásával segítsék, javítva ezzel a betegellátás színvonalát. Ez a szakmai közösség, szakmai nyilvánosság nem azonos az írásbeli figyelmeztetésben megjelölt "széles körű társadalmi nyilvánossággal". Sérelmezte, hogy ne jelölte volna meg az elsőfokú eljárásban azt a személyt, akitől elhangzott a bejegyzésében idézett kijelentés. Előadta ugyanis, hogy a legutóbbi (2 és fél éve megtartott) székesfehérvári szakmai konferencián az ott előadó személytől hangzott el "csak, mert ezt mondtam!" mondat. A tényállás helyes megállapításán túl az elsőfokú bíróság a közalkalmazotti jogviszonyra is irányadó Mt. rendelkezéseit (8. § (2) bekezdése, 9. § (2) bekezdése) is helyesen értékelte.

[10] A fellebbezés nem alapos.

[11] Az ítéltábla a fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[12] Az elsőfokú bíróság a tényállást túlnyomórészt helytállóan állapította meg és az ítéltábla az abból levont jogkövetkeztetéssel, az írásbeli figyelmeztetés hatályon kívül helyezésével egyetértett.

[13] A perorvoslati kérelem elbírálása során az ítéltáblának elsődlegesen abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az írásbeli figyelmeztetés alapjául szolgáló felperesi facebook bejegyzésben foglaltak tényállításnak, avagy véleménynek minősülnek. A vélemény – az objektív, emberi tudattól független tényekkel szemben – szubjektív kategória, amely tényre vonatkozó állásfoglalás, értékítélet, következtetés. (Szegedi Ítéltábla Pf. II. 20.557/2016/3.) A tény, tényállítás, illetve vélemény között az elhatárolás az ún. bizonyíthatósági teszt alapján lehetséges. (BDT 2011.2403.), mivel a tény valósága bizonyítható, cáfolható, míg a véleményhez ilyen kritérium nem kapcsolható.

[14] Az esetbeli facebook bejegyzés, illetve annak írásbeli figyelmeztetésben kifogásolt része ("....mert a szakmai vezetéstől csak azt kapnám, amit eddig. Csak, mert azt mondtam!") véleménynek minősül, egzakt tény-tartalmat nem hordoz. A bejegyzéssel a felperes mentésirányító amiatt szerette volna megtudni a facebook csoporthoz tartozó bajtársai (hozzászólásokkal közölt) véleményét a 2019. augusztusi főigazgatói utasításról, mert úgy vélte, úgy gondolta, hogy a szakmai vezetésétől érdemi választ nem kapna. Az volt a véleménye tehát, hogy az alperes szakmai vezetése nem mérlegelné kellő súllyal a főigazgatói utasításra felvetett kritikát.

[15] A munkavállalói véleményre, a véleménynyilvánításhoz fűződő jogra, illetve annak korlátozására ezért a törvényszék helytállóan alkalmazta az Mt. 8. § (3) bekezdése és 9. § (2) bekezdése törvényi szabályait.

[16] Egy konkrét munkavállalói véleménynél a véleménynyilvánítás szabadsága alkotmányos alapjoga, valamint annak a közalkalmazotti jogviszonyból fakadó korlátozása egybevetése az eset egyes körülményei gondos bírói mérlegelésén alapulhat. (Az elsőfokú bíróság által is helytállóan alkalmazott 14/2017. (VI. 30.) AB határozat [a továbbiakban: AB határozat] (34) bekezdés) Jelen esetben ezen értékelő tevékenység során amiatt kellett figyelmen kívül hagyni a fellebbezésben hivatkozott, a közösségi média használatára vonatkozó 3/2012. (01.16.) alperesi főigazgatói utasításban foglaltakat, mert az utasítás szabályaira, annak megsértésére az alperes a keresettel támadott írásbeli figyelmeztetésben nem hivatkozott. Az írásbeli figyelmeztetésben felhozott, kifogásolt munkavállalói magatartások pedig az annak hatályon kívül helyezése iránt indult perben utóbb már nem bővíthetők. Ezen túl a bírói értékelő tevékenység során – a fellebbezés helyes érvelése szerint – figyelmen kívül kellett hagyni azt is, hogy a felperes a véleményét zárt facebook csoportban tette közzé. A vélemény ugyanis a munkáltató jó hírneve, jogos gazdasági és szervezeti érdekei megsértésére, veszélyeztetésére akkor is alkalmas, ha azt nem nagy nyilvánosság, hanem behatárolt számú személy nyilvánossága előtt teszik közzé. (Kúria Mfv. I. 10.257/2018/8, Mfv. II. 10.124 / 2019 / 3.)

[17] A munkavállaló véleménynyilvánítása szabadságának alapjoga a munkáltató jó hírneve megőrzéséhez, jogos gazdasági és szervezeti érdekeihez fűződő alkotmányos alapjogai érdekében a szükségesség és arányosság tesztje alapján korlátozható. Kiemelendő, hogy a véleménynyilvánítás bizonyos esetekben alapjogi védelmet élvezhet akkor is, ha az munkahelyen vagy munkaviszonnyal összefüggésben hangzik el. (AB határozat (28) bekezdés) Az alapvető jogok munkaviszonyból fakadó korlátozására csak az elérni kívánt céllal arányosan nyílik lehetőség és akkor, ha a munkaviszony rendeltetésével közvetlenül összefüggő okból feltétlenül szükséges. (Mt. 9. § (2) bekezdése) A munkaviszonnyal összefüggésben kifejtett munkavállalói vélemény értékelése szempontjait az AB határozat a (34) bekezdés második felében összegezte.

[18] Ez utóbbi figyelembevételével értékelni kellett, hogy (1.) a felperes a facebook bejegyzésben felvetett kérdésre a szakmai-munkatársi közösség visszajelzését kérte; (2.) jóhiszemű volt, a betegellátás gyorsaságát- illetve színvonalát kívánta javítani; (3.) az alperes által ironikusnak tartott megjegyzése ("csak, mert azt mondtam !") nem az OMSZ-re, a munkáltatóra, hanem egy mentőszolgálati szakmai konferencián előadást tartó személyre vonatkozott; (4.) a munkáltató a felperes véleménye folytán igazolható hátrányt nem szenvedett; (5.) a törvényszék helytálló megítélése szerint a munkáltató értekeivel való nyílt

szembehelyezkedés nem állapítható meg, a vélemény nem rombolta a munkáltató jó hírnevét, tekintélyét – illetve (6.) a vélemény hangnemében nem volt indokolatlanul bántó, sértő vagy akár megalázó, amelyet a munkáltatónak sem kellett volna viselnie.

[19] Mindezek tények és körülmények mérlegelésével csak az állapítható meg, hogy a munkavállaló véleménynyilvánítási joga jelen esetben a munkáltató jó hírneve és törvényes érdekei védelmében nem volt korlátozható az írásbeli figyelmeztetéssel.

[20] Emiatt a fellebbezésben foglaltakkal szemben az elsőfokú bíróság bizonyíték értékelése (Pp. 279. § (1) bekezdése) nem volt iratellenes, okszerűtlen és logikai ellentmondástól terhes. Így a másodfokú bíróság felülmérlegelésének a Pp. 369. § (3) bekezdése c) pontja alapján nem volt helye.

[21] Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján hagyta helyben.

[22] A fellebbezés eredményre nem vezetett, ezért az alperes a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján viselni köteles a másodfokú eljárás során felmerült saját, illetve a felperesi perköltséget. Ez utóbbi, ügyvédi munkadíjból álló perköltség összegét az ítéltábla az ügyvédi megbízási szerződéssel és költségjegyzékkel felszámított (Pp. 81. § (1),(5) bekezdései) összegben (32.500 forint+áfa, azaz 41.275. Ft) határozta meg a 32/2003. (VIII. 22) IM. rendelet 2. § (1) bekezdése alapján.

[23] Az alperes az Itv. 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján személyes illetékmentességet élvez, így a fellebbezésén le nem rótt illetéket az állam viseli. (Pp. 96. § (1) bekezdése)

Győr, 2021. március 9.

Dr. Bartus Erika sk.

Dr. Ferenczy Tamás sk.

Dr. Mózsa Gábor sk.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró